

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 75. — ŠTEV. 75. NEW YORK, MONDAY, MARCH 31, 1913. — PONEDELJEK, 31. SUŠCA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Dve sliki, ki kažeta obširnost poplave na iztoku, odkoder prihajajo vznemirljive vesti.

FLOODED CONDITION OF
TUNA CREEK, BRADFORD, PA.

ROWING THROUGH THE FLOOD
IN FIRST STREET, OLEAN, N.Y.

Cincinnati in Huntington središče povodnji. Posledice vojnega stanja v Daytonu, Ohio.

VSELE POPLAVE JE V CINCINNATIJU IN BLIŽNJIH ME-
STIH NAD 250.000 LJUDI BREZ STREHE.

JEZ SE UTRGAL.

V BELPRE, OHIO SE JE LJUDSTVO ŠE PRAVOČASNO REŠI-
LO PRED GOTOVO SMRTJO. — PRI BUFFALO N. Y. SKO-
ČIL VLAK S TIRA.

Cincinnati, Ohio, 30. marca. — Povodenj na obeh straneh reke Miami postaja uro za uro hujša. Mesto Ashland je že popolnoma preplavljeno; vsled tega je on- dotno prebivalstvo popolnoma brez pitne vode, električne in plinove razsvetljave. Slična usoda je tudi zadela mestice Kenova W. Va., Portsmouth, O. in Cat- tlesburg, Ky in Covington. Iz dr- žavnega vremenskega urada se poroča, da že ni bilo tako strašne povodnji z leta 1832. K sreči ni zahtevala katastrofa v označenih okrajih še toliko človeških žrtev; prizadeta škoda je v obče samo materialna. V Cincinnatiju se je ponesrečilo do sedaj vsled po- vodnji samo 6 oseb; številni so pa prebivalci brez domovja in stre- he v tem mestu. Covingtonu in Newportu, kajti računna se jih do malega 250.000.

Rešilna akcija je polnem tiru kajti vlada je preskrbela, da se je spravilo poplavljenec v razne hotele, bolnišnice in ljudske šo- le, kjer se skrbi z vso vnemo za- nje. Da se pa zagotovi ponesre- čencem varno podstrešje in oskr- bo je brzojavil danes vrhovni dr- žavni zdravnik Dr. R. Blue voja- ški bolnišnici v Evansville, Ind. Memphis, Tenn. in v Cairo Ill. naj naredijo več prostora za pri- zadete žrtev. Na razpolago ima- ju \$200.000 vladnega denarja pri rešilni akciji.

Columbus, Ohio, 30. marca. — Iz frontona dohaja senkaj poro- čilo, da razsaja ondaj velik požar. Več blokov trgovskega okrožja je že do cela uničenih. Da se je pa zamaglo ogenj omejit, morali so razstreliti z dinamitom več hiš.

Danes potegnili so v Columbu- su zopet iz porušeni hiš 12 tru- pel utopljencev; sedaj znaša sku- pno število žrtev 64. pogreša se jih pa še veliko število. Na onem mestu, kjer se je utrgal jez reke Scioto, dela noč in dan več tisoč- brevoja množina vojaštva; pose- řilo se ji je že popraviti prizade- to škodo. Vsled proglašanja voj- nega stanja nad poplavljenim mestom, vlada tu red.

Parkersburg, W. Va., 30. mar- ca. — Reka Ohio dosegla je snoči blizu globočina mesta že 58.9 čev- ljev globočine, ali za 6 palev višje kot leta 1864; vendar je pa pričela voda zadnji čas po malem padati.

V Belpre, Ohio, nedaleč od tu- kaj, se je tekom včerajšnjega dneva utrgal velik jez; ljudstvo je bilo pa vendar še pravočasno o- pozorjeno na veliko nevarnost, da je zamaglo pribežati še pravo- časno semkaj na varno. Mala na- selbina Belleville, 18 milj odda- ljeno od Parkersburga je voda popolnoma odnesla; sodi se, da je zgubilo ondaj vsled tega več ljudi svoje življenje; natančno se o tej nesreči dosedaj še ni zamaglo zvedeti vsled pretrgane brzojav- ne zveze. Na pomoč ondotnim ponesrečencem odhitela je odtu- kaj takoj večja rešilna družba z živčeno, obliko in zdravili.

Huntington, W. Va., 30. mar- ca (po telefoničnem poročilu iz Pittsburgha). Mesto Huntington W. Vas je vsled povodnji tudi grozno prizadeto; izmed 40.000 skupnih prebivalcev je najmanj polovica brez strehe; v prizade- tih predmestjih oglašča se med ljudstvom že lakota in beda, vsled česar je pomoč prizadetim najna- število utopljencev znaša do se- danj že 12. škodo se pa čeni nad milijon dolarjev. Voda, ki teče skozi mesto je narasla po neka- terih krajih že 66.2 čevljev glo- bočine; ljudstvo je zelo zbežano, ker je moralo prestatiti že več noči v temi, kajti voda je raztrgla tu- di vse električno omrežje napelja- no v mesto. Snoči ob 7 uri zvečer dospel je senkaj državni gover- nor Hatfield s posebnim vlakom in številnim moštvom rešilne dru- zbe.

Buffalo, N. Y., 30. marca. — Včeraj ob 2.40 zjutraj pripetila bi se bila lahko velika nesreča pri postaji Yosts, N. Y. 40 milj od- daljeno od Albany, ker se je eks- presni vlak namenjen proti New Yorku prevrnil vsled povodnji raztrganih tračnic. Ekspresni vlak je imel 11 vagonov in je dr- žal z naglico 30 milj na uro. Pot- nici so med katastrofo ravno spa- li; v nekaj trenutkih so se zbudili preplašeni pod prevrnjenimi va- gonci v vodi. K sreči je bil samo nek potnik iz Bronxa N. Y. bolj opasno ranjen, trije drugi pa manj nevarno. Na lice mesta dospel je kmalu rešilni vlak, ki je odpeljal ranjence in preostale potnike do bližnje glavne postaje. Skoraj vsi rešenci morali so nastopiti poto- vanje do bližnjega mesta samo

Pridna policija.

Izvedba novega ukaza župana Gaynorja v New Yorku. Vsi ka- bareti po polnoči zaprti.

Dasiravno se je že par dni ve- delo, da se od 1. aprila ne izdaja nočnih licenc za prostore, kjer se prodaja opojne pijače, so bili vendar restavrant, kabareji v Tenderloin-distriktu zelo prese- nečeni, ker so morali v soboto króg dvanaeste ure zapreti svoja vrata. Gostje, ki so bili ravno pri jedi, so morali vse pustiti ter za- pustiti prostore. Veliki lov je u- priporil inspektor Dwyer s svoji- mi policisti in detektivi. Hrabra četa je vzela na piko najprvo es- tablishment "Follies Bergeres" na 50. česti in Broadwayu. Na pove- lje inspektorja je naznanil prvi manager kakim 500 gostom, da morajo takoj vstati ter zapustiti zabavalisce. Nastal je grozen vrišč. Preklinjanje policije in vse oblasti so zapustili ljudje prostor. Isto se je zgodilo tudi v vseh drugih sličnih zavodih. Ob- dveh po polnoči je bila "velika, bela cesta" prav tako temna in zapuščena kot druge ter je bila bolj slična kakšni vaški cesti kot pa Broadwayu.

Meteor.

Tekom močnega viharja na vi- sokem morju je padel v majhni oddaljenosti od parnika "Bohe- mian", ki je dospel včeraj v New York, v morje velik meteor. Tik pred morsk gladino se je razle- tel s silnim pokom.

Dayton, Ohio, 30. marca. — Iz glavnega urada rešilne družbe je posneti sledeče podatke o sploš- nem položaju poplavljenega me- sta Dayton: "Več kot teden dni bo še potreba skrbeti za hrano, obleko in prenočevanje 40.000 stanovalecm mesta. Izmed ozna- čenega števila prizadetih bo najbr- že polovica za vedno brez svojih domovov, ker jim je voda odne- šla hiše in razne potrebščine. Da se samo tem odpomore potrebu- jemo do malega \$500.000.

Nad 15.000 poplavljenih hiš bo potreba temeljito popraviti, nad 2000 hiš pa do cela podreti. Dasir-avno je oblast strogo prepove- dala hoditi radovednežem v me- sto; včeraj se jih je oglasilo tu- veliko število došlih avtomobilih, kočij ali v motornih čolnih. Vojaštvo je na podlagi vojnega stanja prisililo več teh radoved- nežev, da so morali zapustiti av- tomobile in pomagati pri rešilnem delu. Marsikak bogatin je godr- njal, ko ga je vojaštvo z orožjem prisililo delati pri porušeni hi- ši cel dan v plačilo njegove ra- dovednosti. Tako se bo postopalo z radovednež se v bodoče.

Velik načrt.

Stremljenje dr. Friedmanna je, da imunizira zoper jetiko prihod- njo generacijo.

Včeraj je dr. Friedmann počel ter porabil priliko, da se izra- zi o svojih stremljenjih. Rekel je, da skuša zdraviti bolnike, ki tr- pe na jetiki, da pa je njegov glav- ni cilj imunizirati prihodnjo ge- neracijo pred jetiko. Nato je pri- povedoval, da je v Berlinu 350 novorojenčkom ubrizgal serum. To se zgodilo pred kakim 18 meseci ter ni od istega časa nobe- no dete obolelo. Z drugimi besedami, dr. Friedmann namerava oprostiti svet "bele kuge" stem, da zavaruje ljudi od mladosti proti boleznim.

Tu v Ameriki ni imel dr. Fried- mann dosedaj prilike, da bi delo- val v tem smislu. Zdravniki, ki z zanimanjem zasledujejo razvoj izboljšanja pri bolnikih, katere ima dr. Friedmann v oskrbi, se držijo povsem nevtiralno ter se no- čejo izraziti ne za uspešno sred- stva ne proti njej. Izjavljajo, da bi bilo prezgodaj govoriti o stva- ri, ker bi morebitne izjave dale povod za nesporazumjenja.

Rudarji pozor!

Iz Ely, Minn. se nam poroča, da so pričeli dne 20. t. m. delavec ondotnega znanega velikega "Chandler-rudnika" s stavko, ker se jim ni izboljšalo plače kakor po drugih rudnikih v mestu in po Range. V Chandler-rudniku dela pretežno večina naših rojakov. Preostale rudarje se tem potom nujno opozarja, naj ne hodijo is- kat dela na Ely, dokler se tamos- nje razmere ne izboljšajo.

Časnikarski poročevalec na pro- stem.

Mejico Ciudad, 30. marca. — Gerald Brandon, poročevalec ne- kega časopisa v New Yorku, ka- terega so pred nekaj časom za- prli v Vera Cruzu, je bil včeraj izpuščen iz ječe na brzojavni uk- kaz predsednika Huerta. Ameri- ški poslanik Wilson je bil namreč dobil iz Washingtona navodila, naj zahteva izpuščenje Brandona s klavzulo, da se ga nadzoruje, dokler ne odplove prvi parnik v New York. Ni znano, česa ga dol- že, vendar se ve, da vlada med njim in predsednikom Huerta ve- liko sovraštvo.

Sedaj je čas,

da naroči- jo rojaki vojnje list- ke za svoje sorodnike, znance in prijatelje. Pojasnila glede cen, kretanja parnikov in sploh vse kar potrebuje potnik, daje znana in zanesljiva tvrdka: Fr. Sakser, 82 Cortlandt St., New York. Na vsako vprašanje se točno odgovori.

Morgan umira.

Njegovo zdravstveno stanje se je naenkrat poslabšalo ter je vele- kritično.

Rim, Italija, 30. marca. — Profesor Bastianelli in dr. Dixon, ki imata v oskrbi J. Pierpont Morgana, sta izdala včeraj bule- tin, v kojem označujeta zdrav- svetno stanje svojega pacienta kot zelo kritično. Vest je prišla nepričakovano, ker sta zdravnika par ur pozneje izjavila, da Mor- gan spi ter da se primeroma do- bro počuti. Dr. M. Allen Starr, osebni prijatelj multimilionarja, ki se nahaja na potovanju v Ita- liji, običe Morgana v Rimu ter bo najbrž prevzel zdravljenje bolnika.

Morganov zdravnik izjavlja- jo, da bo murl milijonar, ki ima živeti v najbolšem slučaju še par dni, lahke smrti, brez bolečin. Dr. Dixon ima še upanje, da Mor- gana popolnoma ozdravi. Za slu- čaj, da bi se bolnikovo stanje iz- boljšalo, je bil za danes naročen poseben vlak, da povede Mor- ga na iz mesta. Vendar pa vlak ni prišel v uporabo.

J. P. Morgan umrl.

Ob sklepu lista nam je došlo poročilo, da je v Rimu umrl zna- ni milijonar J. P. Morgan, o ko- jega boleznih poročamo na dru- gem mestu.

Bogat lopov prizna umor.

Mobile, Ala., 30. marca. — Harry F. Fox, sin bogatega očeta, je bil pred par tedni aretiran, ker so ga dolžili konjske tatvine. Včeraj pa je priznal, da je umo- ril voznika John Newtona ter vr- gel truplo v vodo. Fox je bil na- mreč naročil voz ter slednjega prodal. Tekom prepisa je streljal na Newtona ter vrzel truplo u- streljenega takoj v reko, da pri- krije svoj zločin.

Haywood aretiran.

Paterson, N. Y., 30. marca. — Znani delavski vodja in uradnik unije Industrial Workers of the World, William D. Haywood je bil včeraj tukaj aretiran s tremi drugimi delavskimi organizator- ji. Policija ga dolži, ker je skli- cal stavkujoče delavce tukajš- njih predelnic na protestni shod. Ko položil Haywood zahtevano varščino, spustilo se ga bo zopet jutri na prosto.

Letošnje MOHORJEVE KNJIGE so sedaj dobili za \$1 in sicer šest knjig. Imamo jih še 150 v zalogi. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St. New York City, N. Y.

Črnagora se ne briga za nasvete velesil in nadaljuje z bombardiranjem Skadra.

RUSIJA NE SOGLAŠA Z AVSTRIJO IN ITALIJO. — TRIJE AVSTRIJSKI ARMADNI ZBORI NA MEJI PRIPRAVLJENI. — CIVILISTI SMEJO ZAPUSTITI SKADER.

NIKOLA KLJUBUJE.

USPEHI ČRNOGORSKE ARTILERIJE. — PRVI RANJENCI IZ DRINOPOLJA. — GRŠKI KRALJ KONŠTANTIN ODIDE V SOLUN. — TURŠKA ZMAGA PRED ČATALDŽO.

Berolin, Nemčija, 30. marca. — "Norddeutsche Allgemeine Zei- tung" se bavi v svojem današ- njem tedenskem pregledu z govo- rom, katerega je imel angleški državni tajnik, Sir Edward Grey v poslanski zbornici. Izrazil se je, da ga veseli, ker se evropske ve- lesile toliko prizadevajo, da bi se čimprej sklenil mir na Balkanu in da bi se rešilo albansko vpra- sanje.

Oficijelno glasilo je prepričano, da bode Črnagora kmalu uvidela kako brezuspešne so zahteve gle- de Skadra, kako brezuspešno je klanje in kako se prazni državna blagajna.

London, Anglija, 30. marca. — Trdovratnost Črnogore bode naj- brže prisilila velesile, da pridejo pred Sv. Ivanom Meduanskim demonstracije z vojnim brodo- vjem. Tudi Srbija se obotavlja. Z meji, ki so določene za bodočo Albanijo, še do sedaj ni odpokli- cala vojakov domov.

Avstro-Ogrska čuva svoje pri- jatelje, da bi kaj ukrenili proti Črnigori. Če pride do demonstra- cije, se jo bodo udeležile Avstri- ja, Italija in Velika Britanija. Rusija se sicer strinja s tem, ni- kakor pa noče uporabiti sile, ker se ji gre v prvi vrsti za svojo ko- rist.

Avstrija zahteva, da naj Srbi takoj zapustijo mejo.

London, Anglija, 30. marca. — Dunajska brzojavka poroča "Dai- ly Mail":

Avstrija ima v Hercegovini pripravljene tri armadne zборе, ki čakajo samo povelja nakar ta- koj udrejo v Črnogoro.

Cetinje, Črnagora, 30. marca. — Črnogorska artilerija nepre- stano obstreljuje Skader. Turki so bili prisiljeni zapustiti svoje pozicije ob reki Bojani.

Pogreb obeh Allenov.

Roanoke, Va., 30. marca. — Danes se je završilo zadnje pogla- vje morilne tragedije v Hillsvil- le. Pokopali so Floyd Allen-a in njegovega sina Claude, katere sta morala z življenjem plačati nji- hov zločin. Kakih 5000 oseb je ča- kalo na kolodvoru, ko je prišel vlak s trupli. Neki sorodnik Al- lenov je orisil po krsti ter jih od- vedel na prejšnje stanovanje Al- lenov. Dasiravno je grozil naliv, je šla vendar velika množica za vozom 35 milj daleč. V hiši so krsti odprli in sorodniki so si o- gledali mrlice. Ob 2. uri popoldne se je vršil pogreb. Pogrebu je pri- sostvovala tudi Miss Wissler, za- ročenka Claude Allen-a.

Odklonjena predloga.

Zakorodaja v Colbradu je od- klonila takozvano "Segregation" predlogo, ki je zahtevala kasni- ranje prostitutk v gotove ulice in mestne dele.

Carigrad, Turčija, 30. marca. — Visoka Porta je zapovedala skaderskemu poveljniku, da mo- ra takoj dovoliti civilistom prost odhod iz trdnjave.

Cetinje, Črnagora, 30. marca. — K Esad paši je prišel odpola- nec s zahtevo, da morajo civilisti zapustiti Skader. Črnagora tega nikakor noče dovoliti.

Uradni krogi so prepričani, da se bode Črnagora zapela v voj- no z Avstrijo.

Belgrad, Srbija, 30. marca. — Noto, ki jo pošljejo velesile Črni- gori, podpisuje tudi Rusija.

Belgrad, Srbija, 30. marca. — Iz Drinopolja je prispel danes sem prvi vlak z ranjenimi Srbi. Sodeč po izpovedbah ranjencev, je bil boj pred Drinopoljem mo- goče najstrašnejši, kar jih pomni zgodovina. Turki so se hrabro in ustrajno borili, toda zmagala je železna disciplina Srbov, ki so imeli izvrstne poveljnike.

Vojaki so večinoma le lahko ran- jeni.

Atene, Grško, 30. marca. — Takoj po pogrebu kralja Jurja bode odšel kralj Konstantin v Solun in ostal tem do sklenitve mira. Kakor kaže smatrajo Grki zavzeto mesto čisto za svojo last.

Carigrad, Turčija, 30. marca. — Uradno poročilo naznanja, da so izgubili Bolgari v včerajšnji bitki pri Bujuk Čekmedže 1000 mož. Turki so zaplenili 400 pušk, veliko množino provianta in mu- nicije.

Prebivalstvo je silno potrto za- radi padea Drinopolja. Angleški podkonzul je brzojavil, da so v zavzetem mestu vsi konzuli na varnem. Bolgari so vjeli 15.000 mož, ostala posadka se je raz- kropila.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

On celo leto velja list za Ameriko in
Canada. \$3.00
pol leta. 1.50
leto za mesto New York. 4.00
pol leta za mesto New York. 2.00
Evropa za vse leto. 4.50
pol leta. 2.50
ceteri leta. 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venem nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
published every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.
Denar naj se blagovno pošilja po —
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivšičke naznani, da hitreje najdo-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
zov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Grozni prizori v Daytonu.

Med raznimi elementarnimi ne-
zgodami je nedvomno najhujša
in najbolj strašna velika povi-
denja. Ako nastane v tem ali o-
nem mestu še tako obsežen po-
zar, ga skušana človeška roka
lahko omeji z vodo ali dinamit-
om; pri tako ogromni povodnji,
ki razsaja baš sedaj v Daytonu,
Ohio, je pa skoraj vsaka člove-
ška pomoč ovrhana. Rešilno mo-
štvo ne more priti vsled deroga-
ga vodovja do obupanih, kakor
v past zajetih poplavlencev, ker
zajemajo mesto kar tri deroga-
reke.

Pretrajljive so slike in pripo-
vedovanja onih, ki so se slučajno
že dosedaj rešili iz poplavljenih
stanovanj na varno. Med temi so
žene, ki pripovedujejo, kako so
utonili njih možje v smrtonosnih
valovih med časom poskušene re-
šitve svojih otrok. Marsikaka ju-
naška mati je našla tudi mučeni-
ški venec v razburkanem vodov-
ju, ko je hotela rešiti svoje ljub-
ljeno dete ali družinico. Če bi
zamogli razumeti svetovni pesni-
ki resnično in pravo moč mate-
rine ljubezni do svojih otrok, bi
isto opevali v drugačnem tonu!

Tako se pripoveduje o neki
materi, ki je klicala dolgo časa
na pomoč iz svoje, do strehe pre-
plavljene hiše; v rokah je držala
malo dete, s tiskajoča ga k sebi,
da bi se ne prehladilo. Slučajno
privesla nekdo z rešilnim čolnom
mimo njene hiše. Preplašena ma-
ti je vrgla takoj otročica doti-
nemu možu v naročje, nakar je
voda zanesla čolnec z rešiteljem
in otrokom na varno; za mater
je bila pa rešitev že prepozna. Z
groznim pokom razrusila se je
dotična hiša sredi razburkanega
vodovja in zagreblo junaško ma-
ter za vedno za seboj. Neka dru-
ga mati splezala je s svojim, tri
mesece starim detetom na brzo-
javni drog; pod njo zdolet je pa
vedno bolj in bolj kipeła voda.
V tem položaju je visela 4 ure
visoko na brzojavnem drogu, dr-
žečega se samo z desnico, kajti z
levico je stiskala k sebi svojega
ljubljenca.

Dosti družin izmed poplavlje-
nega predmestja rešilo se je na
skrajno pogumen in čuden način.
Splezali so kvisku na telefonske
in brzojavne droge, ter se spu-
ščali po napetih žicah do gore-
njih nadstropij visokih trgo-
vskih hiš. Nekj Ralph Meyer je na
sličen način rešil sebe, svojo ženo
in otroka; slednjega je nesel na
hrbtu v vreči, da je zamogel ple-
zati po drogu in žicah do rešilne-
ga nadstropja precej oddaljene
tovarne National Cash Register
Co. Kmalu za njim na jednak
način nek brhki mladenič; v ura-
du označene tovarne so pa spo-
znali v njem gđ. Noro Thuma;
katera se je za rešitev nalašč
preoblekla v moškega.

Pri rešitvi po telefonskih dro-
gih in žicah je pomagal ljudem
prav na junaški način neki John
Scott; pri zadnjem rešenju so
mu pa že roke popolnoma oma-

gale, da je padel v deroga valov-

Pretrajljivi so bili prizori, ka-
ko se je prevrnilo v mestu sredi
poplavljenih cest več čolnov, na-
polnjenih z ženami in otroci. Za-
deli so se ali v brzojavne drogo-
ve ali pa v plavajoče tramove
porušeni hiš. Neko iz 5 oseb
broječo skupino pogoltnili so va-
lovi, ko se je hotela oprijeti br-
zojavne žice, viseče jim nad gla-
vo. Tako pripovedujejo tudi o
junaškem činu nekega velikega
psa, kojega gospodar je utonil
sredi podrti hiše. V najbolj raz-
burkanem valovju preplaval je
pes srečno dolgo ulico do tovar-
ne National Cash Register Co., v
goben je pa držal veliko punco
iz čunja, menda misleč, da je re-
šil živga otroka. Psa in punčko
so v tovarni bivaajoči otroci takoj
prevzeli v svoje varstvo.

Očividno se je nudi tudi gro-
zen prizor, ko je prinesla voda
sredi ulice malo leseno kočico, v
kateri je klicala neka stara že-
na ljudi za božjo voljo na pomoč.
Hitro so prihitali do plavajoče
kočice z rešilnim čolnom, a med-
tem je pa val kočico s starko vred
prevrnil; videli je niso zatem več
na površju.

Nek mož je stal na strehi svo-
je hiše z ženo in tremi otročici.
Obupano je pričakoval z revol-
verjem v roki, kedaj ravno jih
bo dosegla voda. Hiša pričela se
je že majati, nakar je sprožil ob-
upani mož 4 strele ter tako usmr-
til celotno družino in sebe, da se ji
ni bilo treba boriti na življenje
in smrt v razvalinah potopljene
hiše.

Takih in morda še bolj tragič-
nih slučajev je bilo zalobog v
Daytonu še dosti. Zares pomilova-
nja vredno ljudstvo!

Položaj v Srbiji nekdanj in sedaj.

Te dni je predaval v Pragi hr-
vatski publicist Fran Čojetič o
sedanjem stanju v Srbiji. Preda-
vatelj je slikal gospodarsko, po-
litično in kulturno življenje v
Srbiji, odkar je zasedel prestol
sedanji vladar, kralj Peter — to-
rej od leta 1903.

Z zasedenjem prestola po kral-
ju Petru se je začela nova doba
v življenju Srbije, doba demo-
kratičnega, strogo ustavnega
vladanja in konsolidiranja vsega
narodnega življenja. Vse držav-
no gospodarstvo dežele in finan-
ce dežele so prišle v pravi tir, kar
treba ceniti tem višje, ker se je
zgodilo to v zvezi težkim krizam
ravno na tem polju, kakor n. pr.
carinskem konfliktu z Avstro-
Ogrsko. Vojsko so popolnoma re-
organizirali; morala se je dvig-
nila, uvedena je bila stroga dis-
ciplina in politiziranje je odstra-
njeno iz vojske. Vojska je pre-
skrbljena z dobrim orožjem in so
jo izvežbali v vzorno narodno
vojsko.

Mnogo je storjenega tudi na
kulturnem polju. Ustanovljenih
je bilo mnogo društev za izobra-
ževanje ljudstva, polnopa tiskov-
na svoboda in kolportaza pospe-
šujeta širjenje ljudske naobraz-
be, državljanskih čednosti in po-
sebnosti morile in zdravja. Odsto-
tek zločinov je padel, alkoholiz-
em je izginil skoraj popolnoma,
dočim se je v političnem pogledu
razvil živahno, toda normalno
ustavno življenje. Prenehali so
državni prevrati in neposredova-
na menjavanja vlade, tako, da
vladajo sedaj v Srbiji strogo pa-
lamentarčno po ustavi iz l. 1880.
Napredek Srbije tekem teh des-
etih let se je najlepše pokazal v
sedanji vojni, ko je Srbija, naj-
hitreje in popolnoma pripravlje-
na, izvršila svojo nalogo z vrsto
sijajnih zmag.

Nazor, še vedno razširjen v ino-
zemstvu, posebno pa na Dunaju,
češ, da je Srbija še vedno dežela
bankrota, korupcije in škandal-
nih afer, kakor so bile na dnev-
nem redu za časa Obrenovičev-
ta nazor je povsem kriv. Na-
sprotno je resnica: današnja Sr-
bija je svobodna, demokratična,
gospodarsko jaka Srbija, ki si
prizadeva po svojih močeh, da
stopi v vrsto drugih kulturnih
držav.

Tako sliko o sedanji Srbiji je
razvil hrvatski publicist.

A kako je bilo popred, pred
letom 1903? Od vstaje v l. 1804
dalje govori zgodovina Srbije o
neštevilnih, toda ponesrečenih
poskusih v doseg svobode. Bilo
je rednih bojev med posamični-
mi vojvodi in knezi, potem temi
poslednjimi in senatom in sled-

nji med knezi in narodom sa-
mim. Kaj žalostno stran v zgo-
dovini Srbije pa izpolnjuje vlad-
nje zadnjih dveh Obrenovičev:
Milana in sinu mu Aleksandra.
Dogodki so še v svežem spominu,
da ni treba opisovati jih podro-
bno. Lahko rečemo na kratko: to
sta bila samoblastna in lahkoži-
va absolutista, ki sta vse, tudi
najvišje državne interese, in naj-
višje interese naroda, žrtvovala v
edini namen, da sta mogla ustre-
zati svoji osebni ambiciji in svo-
jim osebnim koristim. Zgodovina
vladanja obeh zadnjih Obrenovi-
čev govori o dušenju vsakega
svobodnega diha, o tiraniji, o po-
litičnih preganjanjih, o polnje-
nju ječ z najboljšimi in najpo-
stenejšimi sinovi naroda, o pro-
dajanju državnih interesov, o iz-
dajstvih in interesih naroda, o
nemoralu in gnuladi, o orgijah ne-
moralu v kraljevem konaku, o za-
strupljenem življenju naroda, o
popolnoma razdejane politič-
nem in javnem življenju naroda.

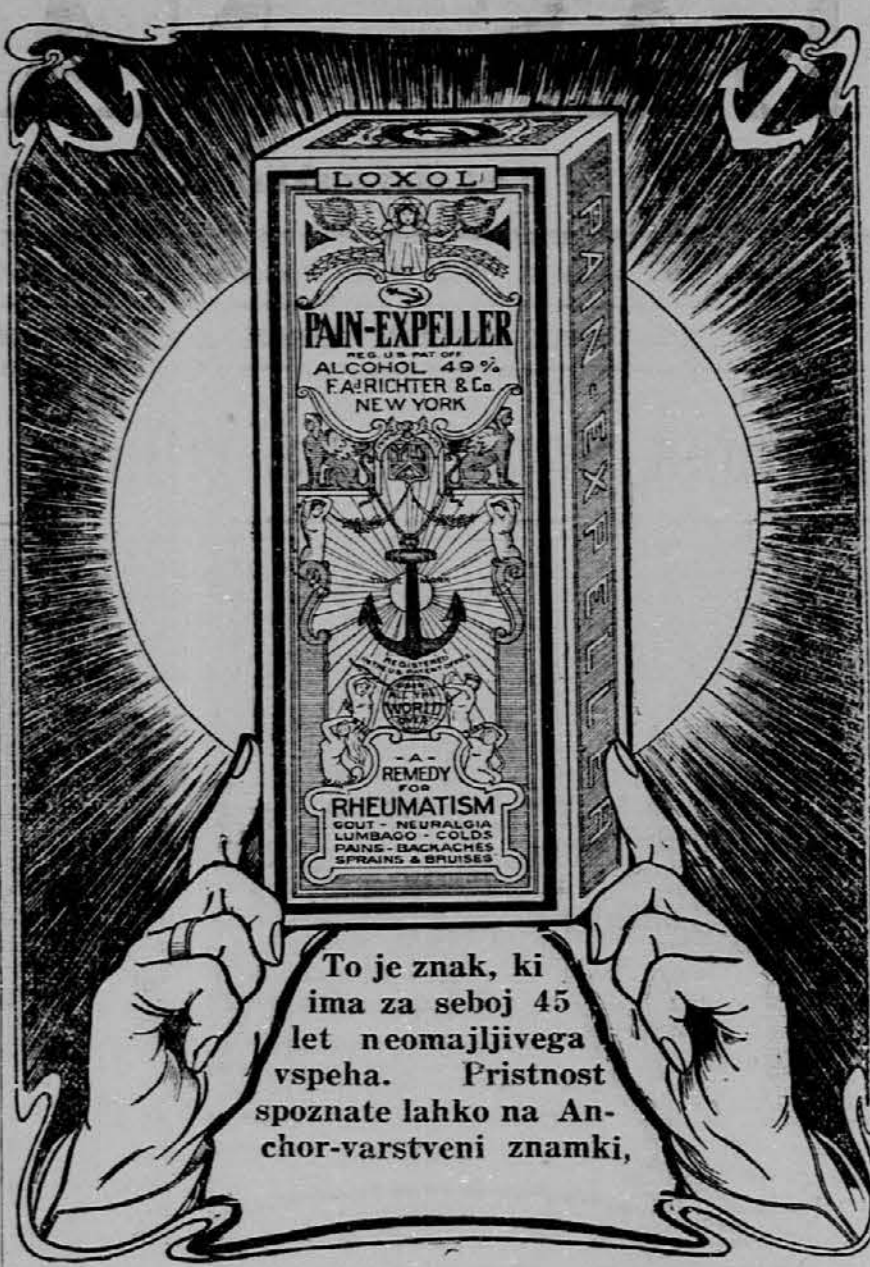
Kakršno življenje, taka smrt,
pravi slovenski pregovor. Mašče-
valna nemeza je izvršila na teh
dveh degeneriranih vladarjih
svoje maščevalno delo z vso svo-
jo neizprosnostjo. Milana je pa-
nila s kraljevskega prestola in je
ta plačane tujinstva moral pre-
živeti konec svojega življenja iz-
ven domovine, proklinjan od
lastnega naroda in preziran od
vsega civiliziranega sveta. Alek-
sandrovo nevredno življenje pa
je dobilo svoj strašni, krvavi za-
ključek. Završilo se je z grozno
tragedijo v kraljevem konaku
med 10. in 11. junijem 1903.

Takorekoč iz močvirja blata,
sramote in krvi je narod pozval
na prestol sedanjega vladarja,
kralja Petra, ki je živel do tedaj
v prognanstvu v svobodni Švici,
v Genovi. In tedaj se je začela go-
nja proti njemu, taka gonja, da
mora ob spominu na njo porde-
čevati od sramu sleherni Avstrij-
ec. Na tej gonji je bila namreč
v veliki meri udeležena avstrijs-
ka državna politika. Vse časo-
pisje, usuznjeno avstrijski diplo-
maciji, je proglašalo tojko nad
kraljem Petrom, označujoč ga
kakor fakičnega morileca, ker da
je radi svoje osebne koristi najel
morile v kraljevem konaku v
Belgradu, ker da na njegovih
prstih visi nedolžno prelita kri.

Saj se ne dá tajiti: dogodek v
kraljevski palači belgrajski je
bil strašen, ako ga presojamo z
zgod. človeškega stališča. Toda v
Belgradu se je le ponovila zgo-
dovina tistih drugih držav in dru-
gih dinastij: zarotniki niso ho-
teli umoriti človeka; ampak od-
praviti dinastijo, ki bi bila, da je
obstajala le še nekoliko časa, do-
vedla državo na rob propada in
narod v neizmerno nesrečo. Na-
daljnje gospodstvo Obrenovičev
bi bilo pomenjalo — smrt Obre-
novičev.

Lepo je pojasnil to neki major
srbske vojske, ki je sodeloval v
oni strašni tragediji v Belgradu
v noči med 10. in 11. junijem l.
1903. Lice se mu je zaresnilo, ko
je pripovedoval: Razmere so te-
daj dozorele tako daleč, da je
Srbija stala pred alternativno: ali
naj pade kralj ali srbska država.
Da nismo storili konca z onim
radikalnim činom, bila bi držav-
ljanska vojna neizogibna. Zato
smo odločili: raje naj umrje en
človek, nego bi umirali tisočji na-
roda. Aut — aut. Kar se je zgo-
dilo, je bilo res strašno, a bilo je
neizogibna državna in narodna
potreba. S tega visokega stališča
je presojati oni dogodek. Pa ma-
ri ne beleži zgodovina drugih držav
— posebno Francije z njeni-
mi revolucijami. Anglije s kra-
ljevinimi umorstvi — še hujših in
še bolj krvavih dogodkov! Radi
tega ne insultira nikdo dotičnih
narodov z barbarstvom, niti ne
onih, ki so sledili po krvavih tra-
gedijah s kraljevinimi morileci, ka-
kor so sovražniki Srbije insultirali
kralja Petra. Glavni motiv,
ki nas je vodil, ko smo dvignili
roko nad Aleksandra in Dragota,
pa je bil ta-le: Revolucija, oziro-
ma državljanska vojna v Srbiji
bi bila dala tej ali oni evropski
vladi razčeljeni in davno pričako-
vani povod za "posredovanje".
Ali mi smo se predobro zavedali,
kaj bi pomenjalo to, ako bi tuj
vojak in tuje kopito stopilo na
tla Srbije. Samostojna, narodna,
neodvisna in svobodna srbska drž-
ava bi bila nehala živeti! Tako
nagibi so nas vodili, ne pa naro-
čilo sedanjega kralja! Sedaj pa
sodite, ali res zaslužujemo ozna-
čenje z razbojnik in navadnimi
morileci, in je li res kralj Peter
kakov navaden bandit!

...

Tako oni srbski oficir. To ob-
razloženo motivov, ki so vodili
"zarotnike", je dobilo po seda-
njem stanju stvari v Srbiji tako
podkrepljenje, da moramo res z
rdečico v licu obzlovati, da se
je tudi Avstrija v toliki meri u-
deleževala tiste gonje proti Srbi-
ji in kralju Petru. A to ne samo
radi krivice, ki se je dogodila
drugim, ampak tudi radi krivice,
ki so jo Avstriji storili — sebi!
Iz krvi, prelite v oni usodni noči
v Belgradu, bi bil nastal za Av-
stro-Ogrsko pravi blagoslov, da
se niso avstrijski državniči na-
dali voditi od starih protislov-
skih tradicij in da so bolje u-
nevali interes države: da niso bili
zaslepljeni in da so bolje gledali
v bodočnost. Iz moralnega pre-
poroda Srbije in nje gospodars-
ke povzdige, kakor sta faktično
sledila po zasedenju prestola po
kralju Petru, bi bili ravno Av-
strije, kakor najbližji sosede,
erpli največje moralne in go-
spodarske dobičke!

Avstrijski državniči niso u-
neli teh koristi. In jih ne umejo
še danes. Kakor so bili nasprotniki
tedanje Srbije, se borijo tudi da-
nes proti povečani Srbiji. Isto-
tako ne izostanejo neugodne po-
sledice v — povečani meri!
Pa tem gotoveje, ker drugi bolje
umevajo svoje koristi in jih bodo
znali pridobivati preko Avstrije
— na škodo Avstrije!

Albanski kongres v Trstu

Goriška "Soča" piše:
Končana je komedija!
V zaključni seji albanskega
kongresa so se zgodili različni
dogodki. Ko je član provizorične
albanske vlade v Valoni Kristo
Mexi prinašal pozdrave iznail
Kemal beja, ga je nekdo vpra-
šal: "Kaj pa v Valoni pravza-
prav delate?" Mexi mu odgovo-
ri: "V Valoni se je in pije."
Toci je v italijanskem jeziku
grajal, da se na tem kongresu
vsajajo Nemci in Madjari in za-
hteval pojasnila, če je res, kar
trdi "Indipendente", da je av-
strijska vlada dala kongresu na
razpolago 50.000 K. Albanci no-
čejo službovati ne Avstriji ne Ita-
liji, marveč hočejo biti sami svo-
ji! Predsednik pripravljalnega
odborna Stefan Zurani pojasni,
da se je obrnil na Dunaj do neke-
visoke osebe, ki je v zvezi z nekim
ministrom, in da mu je ta dala za
kongres na razpolago 1000 K. S
tem se je plačal kongres, bnaket
in telegraf. Klici: Za vse to sa-
mo 1000 K! Zurani molči.

Prav divje so se vedli na za-
ključku kongresa in pokazali,
kakoz neizolirani tako ljudje za sa-
mostojno državo. Če pošlje Ev-
ropa v Albanijo kakega prince-
na, naj se ta doma lepo poslovil,
ker ne bo nikoli več videl svoje do-
movine. Ubili ga bodo. In če bo
kdo hotel v albanskem "parla-
mentu" povedati kaj pametnega,
brez dvoma ga ustrelijo... Za
albanske divjake se peha Avstria,
tem hoče vstvariti državo ter
potrošiti v ta namen kdo ve še
kake milijone, samo da bi bilo tu
nekaj, s čemur bi bili strahovani
Jugoslavo.

Za ta neumni kongres je po-
trošila avstrijska vlada — 50.000
kron. Če ne morda še več! Kaj
naj rečemo k temu? Ali ni to
skrajni skandal? Naši rezervisti
trpijo pomanjkanje doli na jugu,
v starih capah, katere misli vo-
jaška uprava potem prodati po 8
vin. kilo, tičijo ti reveži, njihovi
doma stradajo — država pa ne-
če tisočake za shode albanskih
divjakov. Nimamo besed, ki bi
prav označile tako početje. Dol-
govi, davki, prebivalstvo trpi
vsled izjemnih razmer. Slovanski
Balkan potrebujejo, ne pa Al-
banec — in v takih časih izdaje
naša vlada za tuje, Albance, ti-
sočake in tisočake; plačala je te

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

za Zedinjene države Severne Amerike.
Sedež: FOREST CITY, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvanie

ODBORNIKI
Predsednik: MARTIN GURČMAN, Box 612, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 94 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Skladnik: MARTIN MUMIC, Box 557, Forest City, Pa.

NADZORNIKI
Predsednik nadzornega odbora: KAROL HALAR, Box 647, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVABNIK, 4714 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 10 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ KAVČAR, 199 Cor. N. — 1st St., East Springs, Pa.

FOROTNI IN PRIVNI ODBORI
Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Wilt, Pa.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Pa.
II. porotnik: ANDREJ SLAK, 713 Isler St., Cleveland, Ohio.

VARNOSTNI ZDRAVNIKI
Dr. S. M. SELBERGER, 617 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, B. B. Box 707, Forest City, Pa.
Draževan glasilo: "GLAS NARODA".

KRETANJE PARNIKOV KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
La Touraine...	April	3 Havre
St. Paul...		4 Southampton
Reichsbahn...		5 Havre
Oceanic...		5 Southampton
Lapland...		8 Rotterdam
Nordland...		8 Bremen
Prinz Fr. Wilh.		10 Havre
La Lorraine...		10 Hamburg
Pres. Grant...		10 Hamburg

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City.

Trgovca z zlatino

M. POGORELC
29 E. Madison St. — Room 1112.
Chicago, Ill.

Opomba: Pazite na oglas v so-
botnih številkah.

Rad bi zvedel za svojega strica

MATILDO ULJAN. Doma je iz

Zabi pri Birske Bistrici. Šisal

sem, da se nahaja nekje v Mi-

chiganu. Prosim cenjene roja-

ke, če kedo ve za njegov na-

slov, naj mi ga naznani, ali pa

naj se mi sam oglasi. — John

Uljan, Box 39, Mayburg, Pa.

(28-3-14)

Izšla je

časna primerna, lična knjiga:

"VOJSKA NA BALKANU".

Priredila e. kr. prof. Anton Suš-

nik in Vinko Sarabon

v Ljubljani.

Vsled vsestranske želje naroči-

li smo več izdov te knjige in je

sedaj cenj. rojakom na razpo-

lago.

Knjiga "Vojska na Balkanu"

sestoji iz 12 posameznih sešitkov,

obsegajočih skupaj na večjem

formatu 176 strani. Delo je o-

premljeno z 240 slikami, tikajo-

če se opisala balkanskih držav

in najvažnejših spopadov med so-

vržniki. Sešitkom je prideljen

tudi večji slovenski zemljevid

balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po

15c, vseh 12 sešitkov skupaj pa

stane s poštnino vred \$1.70. Na-

roča se pri:

Slovenic Publishing Co.,

181 1/2 Neri, Md. (28-3-54)

82 Cortlandt St., New York City.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose

so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na

Štajerskem. Iste se pritrjuje na kosičče z rinkami.

Cena 1 kose je \$1.10.

Kedor naroči 6 kose, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla;

cena garnituri je \$1.00.

Dalje imamo fine jeklene srpe po 50c.

Pristne "Bergamo" brusilne kamne po 30c. kos.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg pošne postaje

tudi bližnjo železniško.

Naročilu priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

PRAMENI

Podpredsednik: IVAN GORE, 607 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOSIC, Eveleth, Minn., Box 54.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 484.
Pomoćni tajnik: MIHAIL KRAVINEC, Omaha, Neb., 1244 So. 44th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 188.
Zastupnik: Alojz Vranec, Lorain, Ohio, 170 E. 25th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK

Dr. MARVIN E. LYBO, Edget, Ill., 904 No. Chicago St.

NABAVNIK

ALBIO KOSWELIC, Balaia, Colo., Box 519
MICHAEL KLOBUCHAR, Camaslet, Mich., 118 - 7th St.
FRANK SPENAR, Kansas City, Kans., 423 No. 4th St.

POROČNIK

IVAN KREHNIK, Beldine, Pa., Box 188.
FRANK GOUZE, Chicago, Ill., Box 118.
MARVIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1411 Main Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljke pa na glavnega blagajnika.

Glavni urednik: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nov brzovlak. Od 1. maja bo vozil iz Solnograda na Reko nov brzovlak, ki bo vozil čez Jesenice in Ljubljano. Ustavljal se bo — tako se čuje — razen v Lescah in v Kranju tudi v — Podnartu, menda na čast viceprezidenta g. viteza Pogačnika. Ako se bo brzovlak ustavljal v Podnartu, se bo moral logično ustavljati tudi v Škofji Loki, kjer je pač petdesetkrat več osebnega prometa kakor v malem Podnartu, mali vasi desetih hiš.

Tako mlada, pa tako prefriganja. 18letna Marija Črnič iz Bednja št. 23 pri Črnomlju je hči posestnika in gostilničarja. Odkar se je vrnil v Beden Amerikane Anton Hotuje, je vedno zahajal v to krmo in igral harmoniko. Oče Marije Črnič je ta čas večkrat prirejal ples v nedeljah in praznikih. Dekle se je s Hotujeem seznanilo in zvedelo, da ima denar. Dne 8. februarja je vzel Hotuje iz hranilnice v Črnomlju 1000 K. Za to je zvedela Marija in je 21. februarja okoli 12. ure ponoči šla k Hotujeu. Poskušala je najprej priti skozi vrata v hišo. Ker so bila ta zaklenjena in se ni nihče oglašil, je začela stresati okna in je pri tem ubila šipo v okno. Skozi to okno je splezala v hišo, oziroma v sobo. Na steni je visela zimska suknja in v tej je bila listnica z bankovci po 100 K in 50 K. Vzela je iz te 6 bankovcev po 100 K in 2 po 50 K, skupaj 700 K, in splezala pri ubitem oknu zopet na prosto. Od sedaj naprej je začela zelo razkošno živeti. Nosila se je zelo gzdavo, nakupila obleke in zlatnine in plačevala drugim za pijačo. Ljudje so začeli o tej zapravljivosti 18letne Marije govoriti in jo sumiti tatvine. Gospodinja je o celi zadevi zvedela in Marijo Črnič poklicala na odgovor. Ta je dejanje sprva tajila, a pozneje priznala. Odplačali so jo k okrožni sodnji v Novo mesto.

Umrlj so v Ljubljani: Marija Dolinšek, bivša delavka, 81 l. — Janez Ravnihar, krojaški pomočnik, 18 let. — Vida Teran, hči užitiškega paznika, 2 leti. — Barbara Kodrea, zasebnica, 52 let. — Jernej Mele, hlapec, 49 let. — Jožeta Novak, hči tovarniškega delavca, 11 mesecev. — Fran Oman, ključavničar, 69 l. — Gabriela Jerala, hči stolarskega mojstra, 3 tedne.

Umrlj je dne 11. marca po dolgi bolezni vpokojeni generalni reprezentant zavarovalnice 'Providencija' in ravnatelj 'Feniksa' g. Josip Prosenec. Pokojnik je bil svoj čas občinski svetnik ljubljanski.

Umrlj je dne 11. marca na Nanosu veteran, vojak Raadeckijevce vojske, Fran Piženti, rojen dne 25. septembra 1825. Njegovo ime je znano vsled njegove posebne postrežljivosti marsikateremu obiskovalcu naših nanoških planin.

Umrlja je mati gosp. A. Kudra, sodnika v Novem mestu. To je v kratkem času že tretji udarec, ki je zadal g. Kudra. Koncem januarja mu je umrla tačca, tri tedne pozneje soproga in zdaj še mati.

Mrtvega našli. Na Vačah so 11. marca zjutraj našli red Kristjanovo prodajalno mrtvega posestnika Janeza Pirea iz Tolstega vrha, ki je služil za hlapca pri Kristianu na Vačah. Imenovani je bil strasten pijanec, vsled česar

je bil tudi pod kuratelo. Govorilo se je, da se je na nekem lesu spodtaknil in padel s sencec na kamen ter se ubil. Jasnost bo prinesla preiskava.

Zrtev svojega poklica. Te dni je umrl učitelj na kmetijski šoli na Grnu g. Anton Planinšek. Pri izpolnjevanju svoje službe se je prehladil in dobil vnetje prsnice. Namesto da bi bil poklicali najbližnjega sosedo dr. Buha, so bolnika v stadiju najhujšega potenja prepeljali v bolnišnico in ga tam — tako se pripoveduje — preoblekli zopet v stadiju hudega potenja pri odprtem oknu. Sploh se mnogo govori o tem slučaju. Te naše bolnice so res nekaj posebnega; ubogi revež, kdor je prisiljen iskati pomoč v bolnišnici!

Uboj. Na Baki pri Krškem so se stekli te dni med seboj kmečki fantje. V pretepu je eden izmed fantov zabodel z nožem do smrti 17letnega sina gostilničarja in mesarja Hrastnika na Raki, Alojzija Hrastnika. Ubijalec so zaprli.

Nesreča. 33 let starega žagarskega pomočnika Antona Sorla v Zupah je pri delu zagrabil valjar na žagi in ga zavrtel s tako silo, da mu je zdrobil prsni koš.

Delavsko gibanje. 11. marca se je v južnega kolodvora v Ljubljani odpravljalo v Ameriko 75 Slovencev 20 Macedoncev in 18 Hrvatov, 250 Lahov je šlo na Ogrsko, 14 pa v Novo mesto. V Pasovo se je odpravljalo 40 Hrvatov, 20 Kočevarjev se je vrnilo v Ogrskega, 18. pa iz Zg. Avstrije.

Zanimiva pravda; svak proti svaku. Dne 13. marca se je vršila pred novomeškim okrajnim sodiščem kazenska razprava, nekaj izrednega. Okrajni glavar iz Postojne, Pilhofer, je tožil svojo svaka, vladnega konceptnega praktikanta pri novomeškem glavarstvu, Golija, radi razhajanja časti. Oba sta si že dlje časa "gorka". V tem slučaju je Golija proti neki dami nekaj žaljevala rekel, se sicer takoj oprostil, a dotična dama je to povedala naprej.

Prijet tatinski natak. Pred dvema letoma je bilo v kavarno 'Avstrijo' v Ljubljani vloženo in ukradenih več svačic ter izpraznjen nabiralnik Ciril-Metodove družbe. Nekaj dni potem pa je bila v gostilni pri Auru natakarnju Petra Roškarju medtem, ko je zadelal, ukradena denarnica s 70 K. Sumljiv teh tatvin je bil 25letni brezposelni natakarnj Stefan Veršec, rodom iz Zagreba, kateri je bil pa takrat neznan, kar izginil. Te dni se je pa povrnil in bil aretiran.

Mošenjski občinski odbor je oblast razpustila. Gerentom je imenovala bivšega župana Resmana. V pomoč mu je pridela izmed vsake treh novih občin po dva svetovalca. Za Mošnje sta imenovala M. Avsenin in Anton Frelj, za Ljubno Al. Cvenkelj in J. Skočič, za Leše pa Fr. Valjavec in Ig. Kokalj. Volilni imeniki se imajo pripraviti in razpoložiti do 1. aprila. Volitev v posamezne občine bo koncem maja.

PRIMORSKO.

Smrtna kosa. V Trstu je umrl sodnik dr. Rudolf Abram, star 30 let. Pokojnik je bil zelo priljubljen med občinstvom in uradništvom in je bil edini sin vrle narodne slovenske rodbine A.

bramove v Trstu. — Umrl je po daljšem bolehanju Fran Pfingstl, upokojeni blagajnik južne železnice; služboval je več časa v Gorici, kjer je ostal tudi po svoji upokojitvi. Doma je bil z Gor. Stajerskega. Nemece po rodu, ki se je pa dobro priučil slovenskine, ki mu je izborno služila, kakor je sam večkrat pravil. Na potovanju po Balkanu in po Rusiji. Dosegel je starost 68 let. — Tudi v Gorici je umrla 21letna Zofija Mozetič.

Občinskemu redarju sta se zopetavila ob priliki nekega plesanja v Podgori meseca julija l. l. Anton Brezgar in Leopold Bufulin, oba iz Podgore. Redar ju je hotel radi nemira spraviti v stran in vsled tega je prišlo do "barafe". Obtožena sta bila zato hudodelstva javnega nasilstva, toda obsojena pri razpravi v Gorici samo radi prestopka žalitve javne straže. Brezgar na 6. Bufulin pa na 2 tedna zapora.

Na lahek način je služil denar potovalni trgovski agent Ludovik Schalon iz Ptuja. Kot zastopnik tvrde Defris v Jägerndorfu je bil prodal svoj čas usnjeno blago Alojziji Sussig in Franeu Culot, obema iz Gorice. Ko je došlo naročeno blago, gorimljena nista bila zadovoljna z njim ter sta ga izročila Schalonu, da ga vrne trdki. Ta pa je prodal blago drugim strankam in denar — približno 700 K — lepo vtaknil v svoj žep, dotične fakture pa sta morala plačati Sussig in Culot. Schalon je bil tudi zastopnik tvrde Fritsch v Weidenau in kot tak si je tudi pridržal približno 700 K za prodano blago. Meseca januarja je bil Schalon aretiran in te dni pri gorški okrožni sodnji obsojen radi hudodelstva nezvestobe na 3 mesece težke ječe, poostrene z dvema postoma.

Roparski čin na Opcinah. Dne 6. marca se je podal posestnik Mieczislaw Chadzynski iz Grodnova v ruski Poljski, ki je prišel s svojo sestro na potovanje v Trst, na razgled, ki se nahaja nad opčinskimi obeliskom. Pot na razgled vodi skozi precej gost borov gozd. Pri povratku je priskočil k obema močan mož s črno masko na obrazu ter z revolverjem v roki, zahtevajoč po nemško denar. Chadzynski je videl, da mu ne preostaja drugega kot ugoditi zahtevi ter je izročil napadalec svojo denarnico, v kateri je bilo le okoli 40 K denarja. Zato se je obrnil k Chadzynskijevi sestri in od nje zahteval denar. Ona je tudi dala denarnico, ki je vsebovala le 8 K. To je bilo tudi pre malo. Vedno z revolverjem v roki je ukazal Chadzynskemu, naj odne svojo suknjo. Ko se je to izvršilo, je iztegnil lopov roko, da potegne iz notranjega žepa suknje listnico, v kateri je bilo 2000 kron. Toda v istem času se je začel nek sum in lopov je pobral in izginil. Sum je prihajal od nekega vlaka, ki je v daljavi pihal. Chadzynski in njegova sestra sta pohitela v Trst javiti celo stvar policiji. Policija je takoj brzojavila in telefonirala na vse kraje. Iz Trsta pa je šla patrulja redarjev na konjih na Opcine. Dosedanje iskanje je bilo brez uspeha.

Hudodelstva tatvine sta bila obtožena Fr. Manzetti in Jos. Sever v Trstu, in sicer pri trdki Smolar in Glešič; obsojena sta Manzetti na 10 mesecev, Sever na 6 mesecev težke ječe. — Pred tržaško poroto je bil obsojen tudi goljuf iz Kaira Jakob Madolfo, Zid, tajnik neke delniške družbe, kateri je poveril okoli 68 tisoč kron; obsojen je na 4 leta težke ječe.

Italijansko vseučiliško vprašanje. Vlada slejkoprej odločno odklanja Trst kot sedež fakultete in je zato pričakovati, da italijanski poslanci stavijo predlog, naj se določi za sedež fakultete kako provincijalno mesto v Furlaniji. Temu predlogu ne bi ugovarjali niti Nemci niti Slovenci in s tem bi bilo to težavno vprašanje rešeno.

Avstrijski špijon aretiran ob italijanski meji. V Praprotnem v Italiji ob meji je bil aretiran Iv. Vittori iz Červinjana, ki je nago-

varjal pismonošo Kocjančiča v Praprotnem, naj mu poskrbi narise raznih italijanskih trdnjav ob meji. Kocjančič se mu je navidezno udal ter rekel, da mu poskrbi vse načrte, katere želi, samo naj pride do njega. Prišel je, nakož so ga prijeli in odvedli v Videm, kjer ga čaka obsodba. En Furlan je že iztaknil težko obsodbo v Italiji radi nagovarjanja k predaji raznih vojaških načrtov; sedaj dobi drugi svoje plačilo.

Radi hudodelstva oskrumbe se je zagovarjal pred okrožno sodnijo v Gorici 72 let stari vdovec in prevzikan Ivan Vogrič iz Jazni pri Cerneku. Obtožen je, da je tekom zadnjih treh let večkrat spolno zlorabil svojo vnukinjo 8-letno Viktorijo Vogrič in sedaj 12letno Marijo Mavri. Ker je pa treba novih poizvedb, se je razprava odnesla na poznejši čas; Vogrič, ki se je nahajal v preiskovalnem zaporu, je bil po razpravi spuščen na svobodo.

ŠTAJERSKO.

Iz Polzele poročajo: Razmere se obračajo pri nas zdaj na bolje. Nemška tovarna Prym je delo opustila; omejila se bode na svoja podjetja v Sleziji. Odpustila je blizu 400 delavcev, odpadejo pa tudi vozniki, katere je tovarna vsled zaslužkov silila z nje izvoliti. S tem je tudi Schulvereinova šola popolnoma v zraku. Treba bo na jesen energične akcije in iznebita se bo vsch učenec. Poslopje, v katerem je sedaj ta nepotrební združbanski zavod, je sploh na prodaj.

Obsojen. Mariborski trgovec Weixl je dejansko napadel v mariborskem Narodnem domu urednika "Straže" Kemperla, ker je bil jezen, da je "Straža" povedala, da je bil Weixl izvoljen v odbor liberalnega političnega društva. Weixl je bil radi napada obsojen na 60 K globe, a se je pritožil. Vzklikni senat pa je sodbo potrdil in Weixl bo za svojo korajžo moral plačati lepe novce.

Smrtna nesreča. 18letni kovaški učenec Fran Korošec v Ponikvi pri St. Vidu je te dni vozil listje. Po nesreči se je voz prevrnil nanj. Ker ni bilo nobene pomoči blizu, se je v listju zadušil. Našli so ga mrtvega.

KOROŠKO.

Poboj med vojaki. Pred gostilno Alu v Celovcu sta se sprla dva vojaka 17. pešpolka in se začela tepsti. Potegnila sta ravno bajonete, ko je prišel neki narednik od godbe. Vojaka sta ga napadla in mu zlomila sabljo. Nato je prišel stražnik, vojaka sta pobegnila, gosti pa, ki so prišli iz gostilne, so napadli narednika in ga težko ranili na glavi. Z veliko težavo je rešil stražnik narednika in ga odplaval v vojašnico. Vojakov, ki sta pobegnila, niso izsledili.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. Cufer, St. Paul, Minn. Naznanjamo Vam, da nismo sprejeli Vašega dopisa, že vsaj sponjamo se ga ne. Če je bila stvar važna, napišite se enkrat in prepričani bodite, da radi z veseljem priobčimo. Zdravo!

Radi velikih elementarnih neugod, poplav in viharjev, ki so se dogodile v zadnjih dnevih v zapadnih in osrednjih državah, je prekinjen skoro ves promet s temi deli Združenih držav. Radi tega tudi nam ne dohajajo poštna pošiljstva iz teh krajev ter prosimo vse, ki čakajo kakakega odgovora ali pošiljstva, da počakajo par dni, dokler se nanovič uredi prometne zveze ter obnovi redni železniški in poštni promet.

Iščem MATEVŽA KRIŽMAN, rojenega v St. Jurju na Dolenskem. Jaz njegova mati Jera Križman prosim, da naj se oglasi, če je še živ, drugače moram jaz premoženje prodati. Če kateri moj drugi prijatelj ve za njegov naslov, ga prosim, da mi naznani. — Jera Križman, vas St. Jurje, pošta Grosuplje, Kranjsko, Austria. (29-3-14)

Iščem svojega brata RUDOLFA LEVCA. Rojen je bil v Trstu in je sedaj 43 let, po pokličen je mesar. Pred 28 leti sva bila skupaj v Bares na Ogrskem. Oče nama je umrl v Pečuhu (Pées, Fünfkirchen) na Ogrskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frederick Leve, 407 4th St., Hoboken, N. J. (29-3-14)

PRODA SE

restavrant prav po nizki ceni, in sicer radi tega, ker hočem posvetiti vse moči kmetijstvu. V restavrantu je vsa priprava, za stanovati so 4 sobe v drugem nadstropju. Razum mnogo drugih stvari prodam tudi dva voza in enega konja. Dobra prilika za Slovence ali Hrvate.

Pišite za pojasnila ali pa pridite sami pogledati.

Filip Raztrešen, 1235 Main St., La Salle, Ill. (25-3 4x 2x v t)

OGLAS.

Podpisani iščem dobro izurjeno kuharico, ki zna dobro kuhati in vzgajati otroke. Žena mi je bolna in sem jo pred 14 dnevi odpeljal v bolnišnico v Memphis, Tenn. Otroke imam tri, najstarejši je star 7 let in najmlajši pa dve leti in pet mesecev. Zato rabim dobro žensko, katera bi bila kakor gospodinja. Plačam od 15 do 20 dolarjev na mesec. Katero veselji, naj se oglasi na naslov: Lonis Benchina, P. O. Box 361, Abbeville, Ga. (27-31-3)

Oglas gozdarjem.

Potrebuje se 500 delavcev za delati drva. Plača po \$1.20 od kvarta, pozneje pa tudi za splošna druga dela.

CLEVELAND CLIFFS CO.,
Lumbers Department
MARQUETTE, MICH.
Pojasnila daje
TONY ZNIDARŠIČ,
RUMELY, MICH.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York,
prodaja sedaj nastopne knjige:
MOHORJEVE KNJIGE
za leto 1913
po \$1.00 poštnino prosto.

PRATIKE

za leto 1913
družinske in Blaznikove, posamezni iztis velja 10¢, 50 iztisov \$2.75, 100 iztisov \$5.00.

Dobiti so tudi v podružnici:
6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krže, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Ely, Minn.

DIREKTORIJS:

Direktorij obstoji iz jednega zasopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znanke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Krže, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljke pošiljajte na ta naslov.

Narod ki ne skrbi za svoje reve, nima prostora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

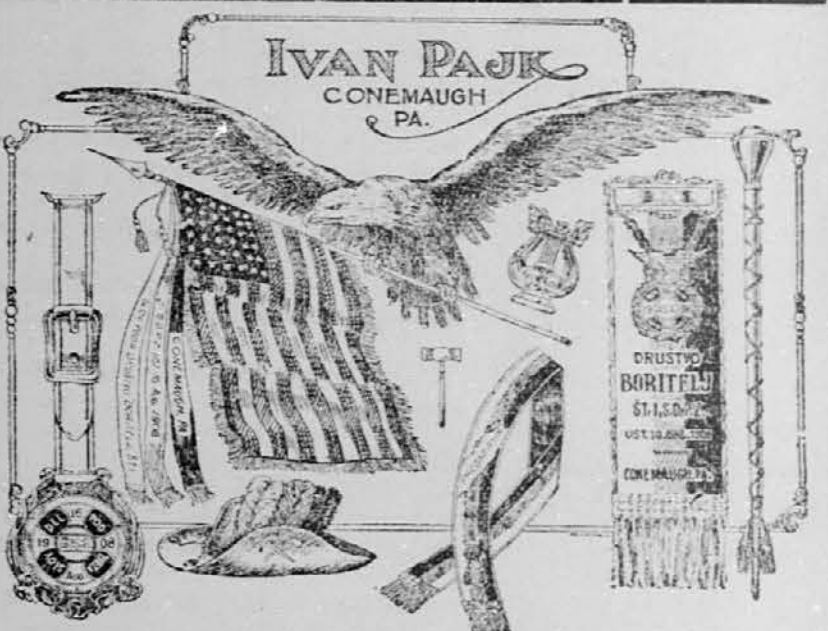
Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

Farma rojaka John Petkovškega na Willard, Wis.

Nad sto slovenskih družin

se je že naselilo na farmah v Willard, Wisconsin. Zakaj bi se tudi Vi ne naselili med njimi. Vaši sosedje bodo Vaši rojaki. Se obilo zemlje na prodaj zraven Slovencev po nizki ceni. Plačuje se lahko na mesečne obroke. Pišite po informacije na: Adria Colonization Co., 322 Reed St., Room 6, Milwaukee, Wis.

Čenjenim slovenskim in hrvatskim podpornim in pevskim društvom se toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo politične ali pevske društva. — Vzorec pošiljam poštnino prosto. Pišite ponj. Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI DOLARJE. NAROČITE SE NANJ!

Frank Sakser

Glavni ured: 82 Cortlandt St.,

NEW YORK, N. Y.

Pošilja

DENARJE
v staro domovino

potom c. kr. poštne
hranilnice na Dunaju; hitro
in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

Prodaja

PAROBRODNE
LISTKE

za vse prekmorske
parobrodne družbe po izvirnih
cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
trvdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Podružnice

- Spljet, Celovec, Trst,
- Sarajevo, Gorica, Celje
- in Gračež.
- Delniška glavica
- K. 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 3/4 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Združene države je trvdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice

- Spljet, Celovec, Trst,
- Sarajevo, Gorica, Celje
- in Gračež.
- Rezervni fond
- K. 1.000.000.

